

Jaarverslag 2022

Stichting Federatie Auteursrechtbelangen
Lange Voorhout 57, 2514 EC Den Haag
Tel: 070 - 3109109
E-mail: federatie@auteursrecht.nl
Website: www.auteursrechtbelangen.nl

Inhoudsopgave

VOORWOORD	3
I. INLEIDING	4
II. SECRETARIEEL VERSLAG 2022	5
II.a Wetgeving Europees en nationaal	5
II.b Platform ACCT	7
II.c Voorlichting	8
II.d Contacten met de overheid	8
II.e Steunfonds Rechtensector	9
II.f Taskforce culturele en creatieve sector	10
III. VERSLAG COLLECTIEVE ACTIVITEITEN	10
III.a Communicatiebeleid (Onderwijsproject)	10
III.b Collectieve handhaving	11
III.c Geschillencommissie Auteurscontractenrecht (achtergronden)	12
III.d Financiële ondersteuning Federatie en Platform Makers	12
IV. DE FEDERATIE: ORGANISATIE, WERKGROEPEN, BUREAU	13
IV.a Bestuur en Vergadering van Aangeslotenen	13
IV.b Werkgroepen	13
IV.c Secretariaat	14
IV.d Financiën	14
Bijlage : Speerpunten Federatie Auteursrechtbelangen 2022	15

VOORWOORD

Na de twee COVID 19 jaren kon de sector in 2022 weer opereren als vanouds. Corona heeft zijn sporen achtergelaten; de Federatie heeft onder meer met het Steunfonds Rechtensector getracht een wezenlijke bijdrage aan de sector te leveren. Na een eerste evaluatie in 2022 is gebleken dat het geld goed terecht is gekomen.

In 2022 was het ook voor het eerst mogelijk om een 'live' Vergadering van Aangeslotenen te organiseren zoals was voorzien in de nieuwe statuten van de Federatie. Deze vond plaats op 14 juni 2022 in het Museum Beeld en Geluid in Den Haag. Het was een goed bezochte bijeenkomst waarin de stand van zaken met betrekking tot een aantal belangrijke dossiers is belicht met speciale aandacht voor het door de voorzitter van BREIN toegelichte handhavingsbeleid en boeiende presentaties van de partners in het onderwijsproject Flavour en Striped Elephant.

Op 10 januari 2022 is het nieuwe kabinet-Rutte IV van start gegaan. Op 14 september 2022 hadden voorzitters en bureau van de Federatie een kennismakingsgesprek met de voor auteursrecht verantwoordelijke Minister voor Rechtsbescherming Franc Weerwind.

Het is goed om vast te stellen dat de Federatie nog altijd een wezenlijke rol kan spelen in het veld als vertegenwoordiger van de gehele auteursrechtsector, dat wil zeggen de creatieve en culturele branche waarvan het auteurs- en naburig recht de basis vormt voor exploitatie en inkomensvorming. In 2024 is het 40 jaar geleden dat de Federatie als Stichting Auteursrechtbelangen is opgericht.

Paul Solleveld, algemeen secretaris Federatie Auteursrechtbelangen
Den Haag, 5 juni 2023

I. Inleiding

De Stichting Auteursrechtbelangen werd op 3 juli 1984 opgericht door zestien organisaties met belang bij auteursrecht en naburige rechten vanuit de behoefte om het auteursrechtelijke en nabuurrechtelijke klimaat in praktische en ideële zin te verbeteren. In haar statuten werd het doel van de stichting als volgt omschreven: "het in praktische zin verbeteren van de mogelijkheden tot uitoefening van het auteursrecht (met inbegrip van eventuele daaraan verwante rechten) en het beschermen van de positie van de rechthebbenden krachtens zulk recht en hun rechtverkrijgenden, mede gelet op de redelijke belangen van de overige betrokkenen bij zulke bescherming".

Per 12 september 2012 is de stichting met een statutenwijziging omgevormd in de Stichting Federatie Auteursrechtbelangen, Organisatie voor Auteursrecht en Naburige Rechten (hierna "de Federatie"). Het doel is daarbij als volgt geformuleerd: "het vergroten en versterken van het draagvlak voor het Auteursrecht, daaronder mede begrepen de naburige rechten, en bevordering van de bescherming en verbetering van de positie van de rechthebbenden". Op 22 maart 2020 zijn de statuten gewijzigd. Het gezamenlijk voorzitterschap van de platformvoorzitters, de functie van Algemeen Secretaris en de instelling van een Vergadering van Aangeslotenen zijn daarmee in de statuten geformaliseerd.

De Federatie is het samenwerkingsverband van drie aangesloten organisaties: Platform Makers, Platform Creatieve Media Industrie (PCMI) en VOI©E. Iedere aangesloten organisatie heeft drie zetels in het bestuur van de Federatie. Het voorzitterschap is in handen van de voorzitters van deze drie platforms gezamenlijk, die deze functie volgens een roulatieschema vervullen. Ten minste eenmaal per jaar bespreekt het bestuur het gevoerde beleid met de vergadering van aangeslotenen en legt dan een activiteitenplan en begroting voor de collectieve activiteiten ter goedkeuring voor. Vanwege de grote overlap in doelstellingen worden VOI©E en de Federatie vanaf de oprichting van VOI©E in 2008 bediend door een gezamenlijk bureau belast met de uitvoering.

II. Secretarieel verslag 2022

In dit deel van het jaarverslag gaan we in op een paar belangrijke onderwerpen waaraan de Federatie in 2022 aandacht heeft besteed. De collectieve activiteiten die VOI©E-leden financieren en waarvan de uitvoering onder auspiciën van de Federatie plaatsvindt, zijn in hoofdstuk III opgenomen: communicatieplan, collectieve handhaving en de geschillencommissie auteurscontractenrecht.

II.a Wetgeving Europees en nationaal

Implementatiewet Auteursrechtrichtlijn (DSM-richtlijn)

Het implementatietraject van deze belangrijke Europese richtlijn 2019/790 inzake auteursrechten en naburige rechten in de digitale eengemaakte markt is eind 2020 in Nederland afgerond. De wet trad conform de richtlijn op 7 juni 2021 in werking, de zogenaamde transparantiebepaling op 7 juni 2022. Deze bepaling betekent dat een auteur of uitvoerende kunstenaar door de exploitant ten minste eenmaal per jaar op passende wijze wordt geïnformeerd over de exploitatie van het werk, de daarmee gegenereerde inkomsten en de verschuldigde vergoeding. Gebleken is dat dit in de praktijk nog verdere uitwerking verdient. Deze regels zijn van groot praktisch belang voor de sector. De Federatie heeft op zich genomen hierover voor te lichten en de verschillende contentsectoren bij te staan bij de uitvoering. De richtlijn geeft aan dat alle relevante belanghebbenden moeten worden betrokken bij besluiten over sectorspecifieke afspraken. Collectieve onderhandelingen kunnen daarbij worden overwogen. In 2023 wordt dit verder vormgegeven.

Digital Services Act (DSA)

De Verordening digitale diensten en wijziging 2000/31/EG (de Digital Services Act, DSA) herzielt de artikelen 12 t/m 15 van de e-commerce richtlijn die gaan over de rol, verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid van tussenpersonen in relatie tot de verspreiding van illegale inhoud. Dit omvat inhoud die betrekking heeft op illegale producten en diensten. De Federatie heeft aandacht gevraagd voor de Know-Your-Business-Customer (KYBC) campagne van de internationale organisaties van rechthebbenden, waarin ook stichting BREIN participeert. Helaas is dit in het voorstel beperkt tot online marktplaatsen en verkopers. Voor effectieve handhaving is van belang dat dit zou moeten gelden voor alle hosting providers, omdat in Nederland ook veel illegale diensten worden gehost en gefaciliteerd. De verordeningen DMA en DSA zijn in oktober 2022 in het publicatieblad van de Europese Unie gepubliceerd.

Wet Auteurscontractenrecht

De Wet Auteurscontractenrecht (ACR) is op 1 juli 2015 in werking getreden met als doel om de contractuele positie van auteurs en uitvoerende kunstenaars ten opzichte van exploitanten van hun werk te verstevigen.

De evaluatie van deze wetgeving heeft geleid tot een conceptwetsvoorstel tot wijziging van het auteurscontractenrecht dat in consultatie is gegeven aan belanghebbenden. In 2022 is er voorts

overleg geweest met de ministeries over de gedane aanbevelingen die zich (mede) richten op het handelen door partijen in het veld. Het gaat daarbij om ontwikkelingen bij collectieve afspraken, non-usus en de bestsellerbepaling. De Federatie is bij dat overleg betrokken en vertegenwoordigt binnen het Platform ACCT de sector in deze. Onder meer is geïnventariseerd welke contacten tussen groepen van makers en exploitanten plaats vinden over verbetering van de contractuele positie van makers. Een wetsvoorstel zal naar verwachting in 2023 gereed zijn voor behandeling.

De geschillencommissie auteurscontractenrecht en de werking daarvan blijft een belangrijk onderwerp binnen de Federatie. In het kader van het wetsvoorstel Auteurscontractenrecht is voorgesteld dat de overheid vanaf 2024 de vaste kosten voor de geschillencommissie overneemt van VOI©E. VOI©E blijft wel de financiering van de zaaksgelateerde kosten op zich nemen. Uiteraard is daarvoor gewenst dat met name producenten tot aansluiting bereid zijn. De Federatie heeft een werkgroep opgezet om alle knelpunten in dit verband te bespreken en tot oplossingen te komen. Zie hierna III.c.

Dialogoog met erfgoedinstellingen

OCW heeft het initiatief genomen voor zogenoemde stakeholders dialogen tussen de cultureel erfgoedinstellingen en betrokken CBO's en organisaties van rechthebbenden om te onderzoeken of het mogelijk is afspraken te maken over verruimde licenties voor het digitaliseren en online beschikbaar stellen van werken die niet (meer) in de handel zijn of over verruimde licenties in het algemeen. Mochten daar gezamenlijke afspraken over komen, zullen de Federatie en VOI©E daarbij desgewenst een coördinerende rol op zich nemen. Het overleg is in 2022 opgedeeld in categorieën werken voor gesprekken tussen de verschillende betrokken partijen. Deze gesprekken verlopen constructief, maar hebben vanwege de complexiteit in 2022 nog niet tot resultaten geleid. Het overleg is in 2023 voortgezet.

Wijziging Wet Toezicht

De wijziging van de Wet toezicht en geschillenbeslechting collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten (Stb. 2020, 560) is met ingang van 1 januari 2021 in werking getreden, met uitzondering van artikel 5aa inzake de betrouwbaarheids- en geschiktheidstoets van bestuurders en toezichthouders bij cbo's waarvan de geïnde vergoedingen per jaar meer bedragen dan 50 miljoen Euro. Dat artikel is op 1 juli 2022 in werking getreden. Het CvTA heeft concept beleidsregels opgesteld in verband met de invoering van deze toets. De Federatie heeft eerder namens de door Platform Makers en PCMI vertegenwoordigde rechthebbenden gereageerd. Naar de mening van de Federatie hoeft het CvTA het werk niet over te doen als de interne toezichthouder blijk heeft gegeven van een passende toetsing. Het CvTA wil eerst ervaring opdoen met het door het College uiteengezette beleid en zal daarna dit beleid evalueren met betrokken partijen.

II.b Platform ACCT

Het project Arbeidsmarktagenda Culturele en Creatieve Sector werd in november 2017 gelanceerd. Stip aan de horizon is verbetering van de economische positie van kunstenaars en de creatieve industrie. Het ministerie van OCW is ten nauwste betrokken bij het project, en stelt voor de uitvoering ook middelen beschikbaar. Inmiddels is het project omgevormd tot Platform Arbeidsmarkt Culturele en Creatieve Toekomst, ook wel Platform ACCT of PACCT. De Federatie participeert actief in dit Platform. De Federatie neemt deel in de werkgroep Auteursrecht en in drie sub-werkgroepen daarvan.

Zo is er een werkgroep over promotie en bewustwording van auteurs- en aanverwante rechten. De website Auteursrecht.nl en de promotie daarvan staat hierbij centraal. De website wordt goed bezocht en door veel organisaties als basis gebruikt voor kennis over auteursrecht. Voorts neemt de Federatie deel aan gesprekken over de werking van het auteurscontractenrecht. Ten slotte neemt de Federatie deel aan een sub-werkgroep over inzicht en onderzoek. Daar wordt samen met OCW onderzoek voorbereid om het verdienvermogen van makers, alsmede de geldstromen in het auteursrecht in kaart te brengen. De Federatie waakt ervoor dat qua definities en terminologie wordt aangehaakt bij de bestaande onderzoeken van EZK en SEO die gebruik maken van WIPO-definities.

Een derde sub-werkgroep betreft "Follow-up evaluatie Auteurscontractenrecht". Daar wordt in samenwerking met OCW gezien bij welke aanbevelingen Platform ACCT een rol zou kunnen spelen. Deze groep wordt eveneens gezien als platform voor overleg over het zogenaamd flankerend overheidsbeleid met betrekking tot het auteurscontractenrecht. Onder meer is geïnventariseerd welke contacten over dit onderwerp plaats vinden tussen groepen van makers en exploitanten.

In de Werkgroep Auteursrecht wordt eveneens het verloop van de wetgeving in andere landen met betrekking tot artikel 17 Auteursrechtlijn, mede in het licht van de door de Europese Commissie uitgevaardigde guidelines bijgehouden.

De Federatie heeft financiële steun gevonden binnen de arbeidsmarktagenda voor twee auteursrechtelijke initiatieven. In het kader van het onderwijsprogramma van de Federatie is met financiële steun van OCW een extra auteursrechtelijke component in een game ingebouwd. Ten tweede heeft een OCW bijdrage BREIN in staat gesteld een traject op te zetten om frequente en/of langdurige uploaders van illegaal materiaal voor te lichten over de rechten, ze te attenderen op de vervelende consequenties die voortgezet onrechtmatig gebruik zou kunnen hebben, en de effectiviteit van een en ander achteraf te meten. Helaas is dit project door verzet van bepaalde providers, wiens hulp hierbij nodig is, nog niet tot wasdom gekomen.

II.c Voorlichting

De website auteursrecht.nl is in Nederland de standaard voor wie gemakkelijk en overzichtelijk meer informatie wil over auteursrecht en naburige rechten. De site bevat een pagina over de Federatie die zowel in het Nederlands als het Engels beschikbaar is. Een aantrekkelijke video-infographic legt in 2 minuten uit waar het bij auteursrecht over gaat. Ook deze video hebben we sinds 2018 beschikbaar in het Engels. Op de website is voorts informatie te vinden over het Steunfonds Rechtensector. De website wordt door het bureau up-to-date gehouden. Het bureau beheert ook de website auteursrechtvoorjou.nl, een introductie voor auteursrecht bij de jeugd.

Ter bevordering van de interne communicatie verspreidt het bureau een e-mail bulletin: 'Nieuws van het Lange Voorhout'. Dit bulletin wordt o.m. verzonden aan bestuur en raad Federatie Auteursrechtbelangen; algemeen bestuur, voorzitters en bestuursleden van leden VOI©E; vertegenwoordigers van de bij Platform Makers en Platform Creatieve Media Industrie aangesloten organisaties; directie BREIN; en de werkgroep juristen. Het 'Nieuws van het Lange Voorhout', dat dikwijls vertrouwelijke informatie bevat, verschijnt zo vaak als daartoe aanleiding is; in 2022 zijn 24 edities uitgebracht.

Daarnaast wordt in het bulletin 'Focus op Auteursrechtbelangen' ten behoeve van de brede achterban van de drie platforms periodiek een overzicht gegeven van alle ontwikkelingen in het auteursrecht en het naburig recht waarmee de Federatie zich bezig houdt. Dit bulletin verscheen in 2022 eenmaal. Tevens ontvangen genoemden de wekelijks verschijnende openbare nieuwsbrief VOI©Email.

Naar aanleiding van informatie op de websites – of los daarvan – nemen jaarlijks circa 750 geïnteresseerden contact op met het bureau met vragen over de rechten. Hetzij als rechthebbende (in spe) of als gebruiker. Zij worden wegwijs gemaakt in de wereld van licenties en rechtsbescherming. Kijkend naar de reacties voorziet deze service prima in een behoefte.

II.d Contacten met de overheid

Elk kwartaal vindt een informele bijeenkomst plaats met vertegenwoordigers van J&V, EZK en OCW. Deze bijeenkomsten zijn in de eerste plaats gericht op informatie-uitwisseling zowel over nationale als internationale aangelegenheden. De internationale agenda betreft voornamelijk de ontwikkelingen in de Europese Unie. De discussies tussen de Federatie en de ministeries zijn constructief en openhartig.

Het kwartaaloverleg is opgedeeld in een algemeen deel, en een overleg waarbij een van de platforms centraal staat en apart met de ambtenaren overlegt. Belangstellenden uit de achterban van dat platform kunnen aan de bespreking deelnemen. Namens de Federatie treedt dan de desbetreffende platformvoorzitter als gespreksleider voor beide segmenten op. De overleggen hadden in 2022 plaats op 1 maart, 8 juni, 28 september en 23 november. Op 1 maart en op 22 november heeft PCMI gelegenheid gekregen afzonderlijk overleg te voeren met de ministeries. Op 7 juni was de beurt aan Platform Makers en op 27 september aan VOI©E.

In aanloop naar de beëdiging van het kabinet-Rutte IV had de Federatie in 2021 de gezamenlijke knelpunten van de achterbannen geïnventariseerd en samengevat in een brief aan de informateur. In 2022 is dit geactualiseerd in een speerpuntennotitie die in maart naar de Tweede Kamer is gezonden. Deze speerpuntennotitie is als bijlage bij dit verslag gevoegd. In november heeft een overleg plaatsgevonden met de Minister voor Rechtsbescherming over deze speerpunten. Met de Staatssecretaris van Cultuur is in het voorjaar van 2023 een overleg gepland.

II.e Steunfonds Rechtensector

De Federatie Auteursrechtbelangen heeft in 2020 het Steunfonds Rechtensector opgericht om de totstandbrenging van (nieuwe) werken in de door de coronamaatregelen zwaar getroffen creatieve sector te stimuleren. De aan het steunfonds deelnemende CBO's (Buma, Sena, Lira, Vevam, Pictoright en Norma) hebben hiervoor 5 miljoen euro beschikbaar gesteld; dit bedrag is door de minister van OCW verdubbeld naar 10 miljoen euro. De organisatie van het steunfonds verloopt via VOI©E. De doeltreffendheid van de door de CBO's uitgevoerde projecten, waardoor bijdragen aan nieuwe culturele producten rechtstreeks bij de makers terecht komen, was aanleiding voor de minister van OCW om in 2021 extra steun van 10 miljoen euro aan het Steunfonds Rechtensector toe te zeggen en in 2022 werd nogmaals 10 miljoen euro toegekend.

In 2023 wordt de gegeven subsidie verantwoord op de aangegeven wijze om een definitieve en volledige toewijzing van de subsidie te realiseren. Voorts werkt de Federatie mee aan een evaluatieonderzoek van het ministerie van OCW.

De website [Cultuurexplosie.nu](https://cultuurexplosie.nu) is op 1 november 2021 gelanceerd door de minister van OCW. Deze website is bedoeld om alle projecten die zijn gefinancierd uit het Steunfonds Rechtensector voor iedereen zichtbaar te maken. Belangstellenden ontvangen "cultuurshots" met een impressie van de nieuw op de website geplaatste projecten. "Cultuurexplosie" is een initiatief van NORMA, dat de Federatie heeft verbreed tot alle categorieën werken.

II.f Taskforce culturele en creatieve sector

De Taskforce culturele en creatieve sector is een samenwerkingsverband van ruim honderd branche-, beroeps- en belangenorganisaties. Aanvankelijk doel van de taskforce was om door gezamenlijke analyses, informatie-uitwisseling en afstemming de Coronacrisis het hoofd te bieden. De Taskforce heeft zich ontwikkeld tot de belangrijkste gesprekspartner van de overheid namens de culturele sector in deze. De Federatie participeert in de Taskforce. Gewerkt wordt aan een duurzame organisatievorm met als doelstelling bij te dragen aan een gezonde duurzame, culturele en creatieve sector met perspectief op groei en erkenning. De agenda richt zich op (urgente) kwesties met een evident sector-overstijgend belang.

III. Verslag collectieve activiteiten

De hierna besproken collectieve activiteiten worden namens de Federatie Auteursrechtbelangen, die daartoe ook de financieringsbehoefte bepaalt, gefinancierd door de leden van VOI©E.

III.a *Communicatiebeleid (Onderwijsproject)*

Belangrijk onderdeel is het onderwijsprogramma dat samen met onder meer KlasseTV en Nieuwsbegrip verder wordt uitgebouwd. Het lespakket dat in samenwerking met KlasseTV is ontwikkeld bevat 12 korte lessen (voor het groepsgesprek) en 3 verdiepingslessen. Essentieel is uiteraard de belangstelling van docenten. Met steun van het bedrijf Striped Elephant wordt op social media met succes de aandacht van docenten op de lessen gevestigd – dikwijls door in te spelen op een passende actualiteit. Het lesmateriaal is aantrekkelijk en geschikt om met moderne presentatietechnieken aan de leerlingen aan te bieden. Het wordt van tijd tot tijd door het secretariaat samen met deskundigen bij de platforms bijgeschaafd. De lessen zijn beschikbaar op twee platforms: Teachers in Media en Gynzy. In totaal is het gebruik van het lessenpakket in het schooljaar 21/22 met maar liefst 42% gestegen, met een bereik van bijna 170.000 leerlingen die ten minste één les hebben gekregen, een nieuw record. Die stijging is voor een groot deel veroorzaakt door de door EUIPO gesubsidieerde en in het voorjaar van 2022 gelanceerde campagne met Kalvijn en Blanks rond de nieuwe muzikles “Hoe maak ik een hit”, waarin Kalvijn en Blanks ook figureren. Ook bij Nieuwsbegrip is het gebruik van de extra lessen begrijpend lezen over vloggen, in inmiddels het 4e gebruiksjaar, gestegen met 9% en ook daar is een nieuw record aantal leerlingen bereikt, ruim 50.000.

III.b Collectieve handhaving

De collectieve handhaving wordt in Nederland opgedragen aan stichting BREIN. BREIN stelt zich ten doel om zowel het ongeautoriseerde aanbod als het gebruik daarvan te verminderen. Het richt zich daarbij op alle betrokken partijen: sites/diensten, uploaders, hosting providers, access providers, betaaldiensten, adverteerders en advertentiediensten, zoekmachines en eindgebruikers/consumenten.

Hoewel opzettelijke inbreuk strafbaar is als misdrijf, legt de overheid de primaire verantwoordelijkheid voor handhaving bij de rechthebbenden zelf. Daarvoor is BREIN opgericht. BREIN dwingt de naleving van de bestaande wet- en regelgeving via de rechter af en creëert daarmee voor alle rechthebbenden een raamwerk van rechtspraak waarbinnen de civielrechtelijke handhaving plaatsvindt.

Tussen de Federatie en BREIN is een Convenant Collectieve Handhaving gesloten. Een van de afspraken gaat over de invloed van de Federatie op de gang van zaken bij BREIN. Een niet onbelangrijk onderdeel daarvan is dat het bestuur van de Federatie de leden van het bestuur van BREIN benoemt. De Federatie heeft op die manier eveneens invloed op de verhouding makers-producenten in het BREIN-bestuur: Platform Makers en PCMI dragen ieder zes bestuursleden voor ter benoeming door de Federatie. De Platforms kunnen er zo voor zorgen dat alle sectoren (muziek, beeld, geschriften, film, televisie) en categorieën rechthebbenden (uitgevers, producenten, auteurs, uitvoerende kunstenaars) evenwichtig zijn vertegenwoordigd.

Resultaten BREIN 2022

BREIN voerde in 2022 de onderstaande aantallen handhavingsacties uit:

- 458 onderzoeken voltooid, 40 lopend
- 449 illegale sites/diensten verwijderd
- 7 sites (The Pirate Bay, rarbg, 1337x, yts, eztv, limetorrents en kickasstorrents) en 196 (480) proxy's/mirrors dynamisch geblokkeerd op IP en/of DNS
- Google delisted 341 unieke domeinen m.b.t. de geblokkeerde sites
- 328 proxy's gestopt
- 19 illegale handelaars IPTV/VOD-abonnementen gestopt; 11 lopende onderzoeken
- 7 streaming sites offline gehaald
- 19 grote uploaders, beheerders en/of scripters onderzocht en gestopt
- 36 adverteerders op illegale sites aangeschreven
- 290.324 Google zoekresultaten verwijderd
- 2.869 interventies waarbij online-advertenties voor illegale kopieën zijn verwijderd
- 45 schikkingen, waarvan 16 'knock & talks'
- 8 online zaken m.b.t. fysieke dragers werden afgehandeld

III.c Geschillencommissie Auteurscontractenrecht (achtergronden)

Auteurs, uitvoerend kunstenaars, uitgevers en producenten kunnen geschillen over hun exploitatiecontract voorleggen aan de daartoe door de wetgever aangewezen Geschillencommissie Auteurscontractenrecht. Deze geschillencommissie is door de Federatie Auteursrechtbelangen ondergebracht bij de Stichting Geschillencommissies voor Beroep en Bedrijf (SGB). De voorzitters van de commissie worden aangezocht door SGB, er is een 'pool' van commissieleden (aan de behandeling van een geschil nemen ten minste twee commissieleden deel) die zijn voorgedragen door Platform Makers en PCMI. De Federatie heeft daarnaast een aantal (bemiddelings)deskundigen voorgedragen. Het is de bedoeling dat de Geschillencommissie Auteurscontractenrecht waar mogelijk en zinvol altijd eerst probeert een schikking tot stand te brengen via bemiddeling door een deskundige.

De grondslag voor een geschillencommissie is via de Wet auteurscontractenrecht per 1 juli 2015 in de Auteurswet opgenomen. Het kan gaan over de vraag of het overeengekomen honorarium billijk is, of nog billijk is bij een zeer succesvolle of een onvoorziene exploitatie, of het werk nog wel (voldoende) geëxploiteerd wordt om de overeenkomst voor alle exploitatierechten te continueren, of over de vraag of een bepaling in de overeenkomst wel of niet onredelijk bezwarend is voor de maker, bijvoorbeeld in geval van toekomstige werken.

Zowel makers als exploitanten kunnen hun geschil voorleggen aan de Geschillencommissie. Exploitanten dienen zich te registreren bij de SGB om behandeling van een geschil mogelijk te maken. Er is een eigen bijdrage van 150 euro. De overige kosten worden gefinancierd uit een door VOI©E beheerd fonds.

Tot en met 2022 is in één geschil uitspraak gedaan en zijn twee geschillen na succesvolle bemiddeling geschikt. Zoals hiervoor al aangegeven is de deelname aan de geschillencommissie nog zeer beperkt. De geschillencommissie auteurscontractenrecht en de werking daarvan blijft een belangrijk onderwerp binnen de Federatie. In het kader van het wetsvoorstel Auteurscontractenrecht is voorgesteld dat de overheid de vaste kosten voor haar rekening zal nemen. Daarvoor is gewenst dat meer exploitanten tot aansluiting bereid zijn en organisaties van makers ook namens makers die anoniem willen blijven een klacht kunnen indienen. De Federatie heeft een werkgroep opgezet om alle knelpunten in dit verband te bespreken en in 2023 tot oplossingen te komen.

III.d Financiële ondersteuning Federatie en Platform Makers

De Federatie en alle onder de bestuurlijke verantwoordelijkheid van de Federatie vallende activiteiten worden door de VOI©E-leden gefinancierd.

Om de vak- en beroepsorganisaties van makers en uitvoerende kunstenaars in staat te stellen op gelijkwaardige wijze aan de collectieve belangenbehartiging deel te nemen, ontvangt Platform Makers van VOI©E een bijdrage in de financiering. PCMI heeft geen financiële bijdrage nodig voor de collectieve belangenbehartiging namens de brancheorganisaties van producenten en uitgevers.

In 2022 heeft een VOI©E-werkgroep een alternatieve bijdrageregeling voor de financiering van de collectieve activiteiten uitgewerkt die in 2023 aan de VOI©E-leden ter besluitvorming wordt voorgelegd.

IV. De Federatie: organisatie, werkgroepen, bureau

IV.a Bestuur en Vergadering van Aangeslotenen

Het bestuur van de Stichting Federatie Auteursrechtbelangen bestaat uit negen vertegenwoordigers van de drie aangesloten platforms, drie van elk.

De voorzitters van de platforms traden in 2022 roulerend op als voorzitter van de Federatie.

Het bestuur bestond in 2022 uit de volgende personen:

Namens Platform Makers:

Erwin Angad-Gaur
Annemarie van Toorn
Caspar de Kieft

Namens Platform Creatieve Media Industrie:

Anne de Jong
Martijn David
Arie Landsmeer

Namens VOI©E:

Markus Bos
Fred Teeven
Felix Rottenberg

Het bestuur werd bijgestaan door een algemeen secretaris, Paul Solleveld.

Het bestuur van de Federatie Auteursrechtbelangen vergaderde in 2022 zesmaal, op 10 januari, 8 februari, 11 maart, 1 juni, 19 september en 18 november, waarvan twee keer met betrokkenen bij het Steunfonds Rechtensector. De Vergadering van Aangeslotenen kwam tweemaal bijeen, op 14 juni in Beeld en Geluid Den Haag met een inhoudelijk programma en een online vergadering op 12 december om het activiteitenplan en de begroting 2023 te bespreken.

IV.b Werkgroepen

De Federatie kent een werkgroep Juristen die bestaat uit een brede groep van auteursrechtelijke en nabuurrechtelijke deskundigen uit de kring van de bij de stichting aangesloten organisaties, die zowel de Federatie als VOI©E adviseren. In 2022 hoefde de werkgroep geen advies uit te brengen.

De werkgroep communicatie adviseert het bureau over het onderwijsproject. De werkgroep bestaat naast de algemeen secretaris en de directeur van VOI©E uit een onderwijsdeskundige en een communicatiespecialist.

IV.c Secretariaat

Het secretariaat van de Federatie is gevestigd aan het Lange Voorhout nr 57, waar zij huisvesting en bureau deelt met VOI©E. In 2022 verleenden Marleen van Vliet en Michel Frequin als vaste medewerkers van het bureau ondersteunende werkzaamheden voor de Federatie.

IV.d Financiën

Voor de financiën wordt verwezen naar het financieel verslag 2022 van de Federatie.

BIJLAGE

Speerpunten Federatie Auteursrechtbelangen 2022

De Federatie is de koepelorganisatie van Platform Makers, Platform Creatieve Media Industrie en VOICE, de vereniging van collectieve beheersorganisaties. Aldus vertegenwoordigt de Federatie de gehele auteursrechtsector, dat wil zeggen de creatieve en culturele branche waarvan het auteurs- en naburig recht (hierna: auteursrecht) de basis vormt voor exploitatie en inkomensvorming.

Stand van zaken auteurscontractenrecht

In zijn brief van 18 november 2020 gaf de minister voor Rechtsbescherming aan dat hij zich op hoofdlijnen in de geconstateerde aandachtspunten en aanbevelingen van het evaluatieonderzoek, dat is uitgevoerd in opdracht van het WODC, kan vinden. Voorts kondigde hij aan om een voorontwerp van wet op te stellen waar in ieder geval aanpassing van artikel 45d Auteurswet inzake de collectieve vergoeding voor video on demand onderdeel van zal uitmaken. Een ambtelijk voorontwerp is eerder dit jaar besproken met stakeholders. Op korte termijn zal een conceptwetsvoorstel voor consultatie worden gepresenteerd.

Daarnaast is er overleg met het veld over de aanbevelingen van de onderzoekers bij artikel 25c (onderhandelingen over collectieve vergoedingen), artikel 25d (best practices over de vergoeding van makers bij exploitatiesucces) en artikel 25g (collectief aanhangig maken van geschillen over algemene voorwaarden of modelcontracten). Dat laatste vindt plaats met vertegenwoordigers van de Federatie in het kader van het Platform ACCT (Arbeidsmarkt Culturele en Creatieve Toekomst). Daarbij is aandacht voor alle terreinen waar producenten/uitgevers in overleg zijn met vertegenwoordigers van makers en de resultaten daarvan.

Digital Services Act

De Verordening digitale diensten en wijziging Richtlijn 2000/31/EG (de Digital Services Act, DSA) herzielt de artikelen 12 t/m 15 van de e-commerce richtlijn die gaan over de rol, verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid van tussenpersonen in relatie tot de verspreiding van illegale inhoud. Dit omvat inhoud die betrekking heeft op illegale producten en diensten. De Federatie heeft aandacht gevraagd voor de Know-Your-Business-Customer (KYBC) campagne van de internationale organisaties van rechthebbenden, waarin ook stichting BREIN participeert. In het voorstel beperkt de KYBC zich tot online marktplaatsen en verkopers. Voor effectieve handhaving is van belang dat dit zou moeten gelden voor alle hosting providers, omdat in Nederland ook veel illegale diensten worden gehost en gefaciliteerd.

Op 19 en 20 januari 2022 heeft het Europees Parlement haar standpunt bepaald. Helaas hebben de meeste door het rechthebbendenkamp voorgestelde amendementen het niet gehaald. Wel is een overweging over uitbreiding van de KYBC-verplichting aangenomen. Dat betekent dat het EU Parlement daarmee in de gelegenheid is om het in te brengen in de zogenaamde triloog tussen EU Parlement, de Raad en de Europese Commissie. De triloog is gaande.

Convenant bestrijding online piraterij

Dit convenant is in november 2021 getekend door enerzijds de stichting BREIN en de Federatie Auteursrechtbelangen namens rechthebbenden en anderzijds de belangrijkste Internet Access Providers. Daar ging een lang traject aan vooraf onder leiding van de ministeries van Justitie en Veiligheid en Economische Zaken en Klimaat. Het convenant bevat afspraken over het blokkeren van illegale sites. In februari 2022 heeft BREIN de eerste zaak conform het convenant aanhangig gemaakt. De Federatie volgt dit uiteraard aandachtig.

Economisch onderzoek

Op verzoek van de Federatie Auteursrechtbelangen werkt het ministerie van EZK aan de voorbereiding van een mogelijk nieuw onderzoek naar de betekenis van de auteursrechtsector voor de nationale economie. Het laatste onderzoek stamt uit 2014. Het streven is om in 2022 een nieuw onderzoek in gang te zetten. Nog niet zeker is wie opdrachtgever wordt van het onderzoek maar wel dat de Federatie daar nauw bij betrokken zal zijn.

Binnen de commissie auteursrecht van het Platform ACCT waar de Federatie in deelneemt, wordt gesproken over een onderzoek dat inzicht geeft in de werking van het auteursrechtensysteem en de diverse actoren daarbinnen, en dat eveneens de opbrengsten voor de actoren in beeld brengt. Kortom, over het verdienvermogen van makers. Het ministerie van OCW is hier nauw bij betrokken en zal hierin vermoedelijk opdrachtgever zijn.

Er wordt naar gestreefd beide onderzoeken op elkaar te laten aansluiten.

Steunfonds Rechtensector

De COVID 19-crisis heeft de sector hard geraakt. En de zorgen over de nabije toekomst zijn nog lang niet weg. Inzet van het Europees herstelfonds is van groot belang. Voor wat betreft de overheidssteun is de Federatie betrokken via het Steunfonds Rechtensector. Dit steunfonds van de Federatie Auteursrechtbelangen heeft inmiddels in twee fasen duizenden uitvoerende artiesten en creatieve professionals kunnen ondersteunen met eerst een matching van € 5 miljoen door het ministerie van OCW van eenzelfde bedrag dat de sector zelf had opgebracht, en vervolgens nog eens € 10 miljoen van OCW. Onlangs is een derde bijdrage van OCW toegezegd, waarvoor de aanvragen zijn ingediend. In totaal is er dus € 30 miljoen via dit fonds rechtstreeks bij makers terechtgekomen.

Taskforce culturele en creatieve sector

De Taskforce culturele en creatieve sector is een samenwerkingsverband van ruim honderd branche-, beroeps- en belangenorganisaties. Doel van de taskforce is om door gezamenlijke analyses, informatie-uitwisseling en afstemming de Coronacrisis het hoofd te bieden. De Federatie participeert daarin. Onlangs heeft de Taskforce een openings- en herstelplan gepubliceerd. Dat is inmiddels door de vaste Kamercommissie voor Cultuur geagendeerd.

Collectief beheer belangrijk voor rechthebbenden en consumenten

De mogelijkheid om auteursrechtelijk beschermde werken te exploiteren is de kurk waar de sector op drijft. Uiteraard dient dat op een wijze te geschieden waarop de rechthebbenden optimaal profijt hebben, maar ook dat gebruikers, waaronder consumenten, op een eenvoudige manier toegang kunnen hebben tot werken of gebruik kunnen maken van excepties die in de wet worden gegeven. Op een aantal terreinen wordt gebruik gemaakt van collectief beheer, bij wet voorzien, dan wel vrijwillig. Voor de sector is dit collectief beheer zeer belangrijk; voor gebruikers en consumenten, maar ook voor de makers zelf. Collectief beheer is een geschikte vorm daar waar individuele afspraken moeilijk te maken zijn (bijvoorbeeld door de grote hoeveelheid aan makers).

Zo voorziet de wet in een goed functionerende thuis kopiëregeling die regelt dat consumenten voor eigen oefening, studie of gebruik een kopie mogen maken van auteursrechtelijk beschermde werken uit legale bron. Zij betalen daarvoor een geringe vergoeding bij de apparatuur waarop kopieën kunnen worden vastgelegd. Zonder thuis kopiëregeling zouden consumenten geen kopieën voor eigen gebruik mogen maken zonder toestemming van de rechthebbenden (makers en producenten). Dit zou betekenen dat er feitelijk sprake zou zijn van een totaal kopieer- en downloadverbod. De regeling vindt zijn oorsprong in Europese wetgeving en speelt een belangrijke rol in de ondersteuning van de creatieve sector. De tarieven worden periodiek vastgesteld door de wettelijke Stichting Onderhandelingen Thuis kopiëvergoeding (SONT), waarbij rekening wordt gehouden met de actualiteit van het privé-kopiëren. De Nederlandse tarieven zijn vergeleken met vergelijkbare EU-lidstaten gemiddeld. Wij benadrukken graag hier het belang van de regeling voor alle partijen.

De door VOI©E vertegenwoordigde collectieve beheersorganisaties (CBO's) willen uiteraard 100% compliant zijn met de Wet Toezicht. Daarnaast hebbende deze CBO's een kwaliteitskeurmerk, waaraan ze jaarlijks worden getoetst en een Governance code waarover de interne toezichthouder jaarlijks openbaar verantwoording aflegt. Het is in het belang van rechthebbenden dat zij zelf verantwoordelijkheid blijven dragen als intern bestuurlijk toezichthouder op hun eigen CBO, zoals in de Europese richtlijn gewaarborgd. De Federatie is dan ook van mening dat de uitvoering van het Nederlandse toezicht niet verder mag gaan dan het Europees toezichtskader; dus geen (verdere) 'kop' op de richtlijn zodat voor Nederlandse CBO's een gelijk (internationaal) speelveld bestaat.

VOI©E streeft naar een meer efficiënt toezicht, waarbij het College van Toezicht gebruik maakt van de jaarlijkse toetsing die al door de onafhankelijke keurmerk-auditor wordt uitgevoerd en werk maakt van het toegezegde verlicht toezicht waar dat vanwege jaarlijkse compliance mogelijk is gebleken. De administratieve lasten voor met name kleine CBO's zijn onevenredig hoog.

Reparatie RAAP-PPI arrest, herstel wederkerigheid

Het Europese Hof van Justitie heeft op 8 september 2020 in het zogenaamde RAAP-PPI arrest geoordeeld dat rechthebbenden buiten de Europese Unie niet uitgesloten mogen worden van het recht op een vergoeding voor lineaire openbaarmaking van fonogrammen. De Nederlandse wetgeving en daarmee de werkwijze van Sena was hier niet mee in overeenstemming. Er werd uitgegaan van het wederkerigheidsbeginsel. Voor Sena heeft dit grote gevolgen omdat dit nu leidt tot aanspraken vanuit bijvoorbeeld de Verenigde Staten waarvoor niet of nog niet wordt geïncasseerd, terwijl aldaar geen gelijkwaardige wetgeving (dus inning van rechten) is.

Dit leidt tot verhoging van de tarieven voor gebruikers (nu voor meer materiaal vergoedingen verschuldigd zijn) en – omdat dit niet (volledig) mogelijk blijkt - tot verlaging van het inkomen van rechthebbenden. Er is inmiddels in Nederland een reparatiewet aangenomen zodat in ieder geval de Nederlandse wet in overeenstemming is. Rekening houdend met de belangen van zowel muziekgebruikers als de Sena rechthebbenden, mede gelet op de gevolgen van de coronacrisis voor beiden, heeft Sena met VNO-NCW en MKB Nederland een akkoord bereikt over een beperkte – vooralsnog tijdelijke – verhoging van het tarief. Het is goed dat Nederland er in Europa op aandringt om met een ‘reparatie’ het wederkerigheidsbeginsel te herstellen en de tijdelijke verhoging teruggedraaid kan worden. Inmiddels staat dit onderwerp op de agenda van de Europese Unie. Wij benadrukken graag het belang hiervan om de ongelijke, voor Nederlandse rechthebbenden en Nederlandse gebruikers nadelige, situatie op te heffen.

Voorlichting en communicatie

Op het gebied van voorlichting en communicatie zijn verschillende trajecten gaande.

- Een belangrijk middel in de communicatie is de website [Auteursrecht.nl](https://auteursrecht.nl). Deze wordt goed bezocht. Binnen Platform ACCT wordt gekeken naar verbreding van de website en middelen om deze nog meer onder de aandacht te brengen als centraal punt voor informatie over auteursrecht.
- Het onderwijsproject 2021 – 2022 loopt. In aanvulling daarop is er het project “Copyright Challenge” waarbij twee bekende influencers het tegen elkaar opnemen om in een dag een hit te maken. Het project is mogelijk door een subsidie van 60.000 Euro van de EUIPO.
- “Cultuurexplosie” is een initiatief van NORMA, dat de Federatie heeft verbreed tot alle categorieën werken die mede tot stand zijn gekomen met subsidie van het Steunfonds Rechtensector. De website [Cultuurexplosie.nu](https://cultuurexplosie.nu) is op 1 november 2021 geopend door de minister van OCW. Deze is bedoeld om alle projecten die zijn gefinancierd uit het Steunfonds Rechtensector voor iedereen zichtbaar te maken.

Den Haag, 25 maart 2022